

İlaç güvenliğine giriş

İlaç güvenliği

- Tedavide kullanılan ilaçların; üretiminden saklanmasına ve
- uygulanmasından uygulama sonrası izlemine kadar her aşamada güvenli şekilde kullanımlarının sağlanması

- İlacın asıl amacı tedavi etmek
- İlaç (Beşeri Tıbbi Ürün): İnsanları hastalıklardan korumak, tedavi etmek, teşhis koymak, bir fizyolojik fonksiyonu düzeltmek veya insan yararına değiştirmek amacıyla kullanılan, genellikle bir veya kombinasyon halinde doğal ve sentetik kaynaklı maddelerden formüle edilmiş etkin maddeler içeren dozu ayarlanmış üründür.

Sağlık Bakanlığı 2012 verilerine göre:

İlaç güvenliği ile ilgili hatalar, tıbbi hataların toplamının %18-22 si oranında

- YANLIŞ DOZ : %41
- YANLIŞ İLAÇ : %16
- YANLIŞ YOL: %16
- DİĞER SEBEPLER: %27

- İlaç güvenliği bir beşeri tıbbi müstahzarın üretiminden uygulama sonrası gözlem aralığına kadar tüm süreçleri içeren, ilacın hastaya ve çalışanlara zarar vermesini önlemek amacıyla yapılan önleyici faaliyetler ile ilaç kullanımından dolayı meydana gelmiş olaylarla ilgili yapılan düzeltici faaliyetlerin tamamını ifade etmektedir.

Sorumlular

İlaçla karşılaşan ve ilacın temininden uygulanmasına kadar olan tüm aşamalara müdahil olan kişiler

- Doktorlar
- Eczacılar
- Eczane teknikerleri
- Hemşireler
- Farmakovijilans sorumlusu

- İlaç sayısı gün geçtikçe artıyor
- İlaç-İlaç ve İlaç-Besin Etkileşimleri

Hatalar

- Alerji bilgilerinin yetersiz veya hiç olmaması
- Uygun olmayan doz ya da atlanan doz
- Uygun olmayan verilif yolu
- Yanlış farmasötik formun verilmesi
- İlaç-ilaç etkileřimi
- İlaç-besin etkileřimi
- Yanlış ilaç seęimi
- Yanlış tedavi süresi
- Yanlış veya eksik ağırlık/boy ölçümü
- Yanlış formülasyon
- Uygun olmayan aralıktta ilaç verilifif
- İlacın verilmesinin tamamen unutulması
- Kısıtlanmış ilaç kullanımı
- Okunmayan ilaç istemi

İlaç güvenliğinde rastlanan bazı sorunlar

- İlaçla ilgili bilgi yetersizliği
- Hasta ile ilgili bilgi eksikliği
- Kuralların çiğnenmesi
- Unutkanlık, yorgunluk, dikkatsizlik
- Yazım hataları
- Verilecek ilacın doğrulanmasında hatalar
- İlacın dozunun doğrulanmasında hatalar
- Hazırlama hataları

- Yan Etki: Bir ilacın zararına bakılmaksızın gösterdiği amaçlanmamış bütün farmakolojik etkilerdir.
- Advers Etki: Bir ilacın kabul edilen normal dozlarda kullanımında ortaya çıkan zararlı ve amaçlanmamış etkidir.

- Farmakovijilans: Advers etkilerin ve beşeri tıbbi ürünlere bağlı muhtemel sorunların saptanması, değerlendirilmesi, tanımlanması ve önlenmesi ile ilgili bilimsel çalışmalaradır.